

Jaarverslag 2017

Leusden, april 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	Pag.	3
2. Waar KOALAH voor staat		4
3. Ontwikkelingen in 2017		5
3.1 Landelijke ontwikkelingen		5
3.1.1 Groei in deelname		5
3.1.2 Krapte op de arbeidsmarkt		5
3.1.3 Veranderende schooltijden		5
3.2 Ontwikkelingen binnen KOALAH		5
3.2.1 Wisselingen in bezetting		5
3.2.2 Uitbreiding in groepen		6
3.2.3 Onderzoek uitbreiding in vestigingen		7
3.2.4 Op weg naar een IKC		7
3.2.5 Voorschoolse opvang		7
3.2.6 Nieuwe huisvesting en 'groene' inrichting		8
4. Identiteit en doorgaande lijn		9
4.1 Identiteit		9
4.2 Doorgaande lijn		9
5. Kwaliteit		11
5.1 Continu proces		11
5.2 Pedagogische kwaliteit		11
5.3 Tevredenheidsonderzoeken		12
5.4 Professionalisering personeel		12
5.5 Veiligheid en gezondheid		13
5.6 Groene Kinderopvang		13
5.7 GGD-inspecties		14
5.8 Klachtenverslag		14
6. Organisatie		15
6.1 CorDeo-scholengroep		15
6.2 College van Bestuur		15
6.3 Raad van Toezicht		15
6.4 Ouders en oudercommissies		16
6.5 Personeel		16
7. Financiën		18
7.1 Omzetstijging		18
7.2 Uurtarieven		18
7.3 Jaarrekening KOALAH 2017		19
Verlies- en Winstrekening KOALAH totaal 2017		19
Balans KOALAH totaal per 31 december 2017		20
Kasstroomoverzicht KOALAH totaal 2017		22

1. Inleiding

In dit jaarverslag nemen we u mee door het jaar 2017: een bruisend jaar vol activiteiten en zegeningen. Er was veel om onze goede God dankbaar voor te zijn:

- We konden op onze zeven vestigingen *christelijke* buitenschoolse opvang verzorgen voor bijna 400 kinderen; week in, week uit
- De marktpositie van KOALAH is goed
- Financieel konden we het jaar goed afsluiten, ondanks veel extra investeringen in huisvesting en inrichting
- Opnieuw waren alle inspectierapporten 'groen'
- We maakten plannen voor uitbreiding in vestigingen in 2018.

Er waren ook zorgen in 2017: de krapte op de arbeidsmarkt was vanaf de zomer onze grootste zorg. Veel kinderen die op een plaatsje wachtten konden wij niet plaatsen door onvervulde vacatures. Dat stagneerde verdere groei en uitbreiding.

In de hoofdstukken hieronder leest u meer over onze organisatie en over deze activiteiten en ontwikkelingen.

In al deze dingen weten wij ons afhankelijk van de zorg en zegen van onze Heer. Zijn liefde voor ons motiveert ons in het werken met de BSO-kinderen en die liefde willen we daarin ook uitdragen.

Opdat ook daarin Zijn naam eer krijgt.

Onze medewerkers spelen daarin een belangrijke rol. Ook hen wil ik daarom bedanken: voor hun liefdevolle inzet in 2017 voor al die prachtige kinderen!

Inmiddels is het jaar 2018 enkele maanden oud en gaan de (positieve) ontwikkelingen verder. Die bieden ons weer nieuwe mogelijkheden. Vol vertrouwen en enthousiasme zijn wij hiermee bezig in het jaar waarin KOALAH tien jaar bestaat.

April 2018,
Annet Driebergen, directeur.

2. Waar KOALAH voor staat

In 2017 konden wij christelijke buitenschoolse opvang (BSO) verzorgen op zeven vestigingen in basisscholen van CorDeo.

Al onze BSO-locaties zijn gehuisvest in een multifunctionele ruimte binnen de gelijknamige basisschool. De ruimte is door de BSO ingericht, zodat de kinderen na schooltijd optimaal kunnen spelen en ontspannen. Want: BSO-tijd is vrije tijd!

Onze BSO-groepen zijn vooral verticale groepen, dat wil zeggen dat kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in één groep zitten. Dat lijkt een verlegenheidsoplossing, maar het heeft ook voordelen: het bootst de gezinssituatie na, waarin ook kinderen van verschillende leeftijden met elkaar spelen en omgaan. Daarnaast vinden kinderen het vaak fijn om aan te sluiten bij kinderen die qua ontwikkeling verder zijn of juist minder ver. Er is dus – in tegenstelling tot een klassituatie – keus in aansluiting bij andere leeftijden.

Op twee vestigingen hadden we in 2017 op één of meer dagen een tweede groep, waarin we de oudste BSO-kinderen opvingen. Zie par. 3.2.2.

Per tien kinderen werkt er één pedagogisch medewerker op de groep.

Wij onderscheiden ons van andere kindercentra op de volgende 'unique selling points':

- Identiteit: in onze kindercentra dragen we de christelijke identiteit uit.
- Doorgaande lijn: met onze opvang beogen wij een doorgaande lijn in de ontwikkeling en opvoeding in het belang van de kinderen.
- Kwaliteit: we creëren met onze *kleinschalige* locaties een huiselijke, veilige sfeer waarin de kinderen kunnen ontspannen, plezier beleven en zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen op allerlei gebied. Daarbij voldoen we aan de eisen die de wet kinderopvang stelt. Uit tevredenheidsonderzoeken en het uitblijven van klachten blijkt dat de ouders onze opvang ook positief waarderen. Buitenstaanders, zoals de GGD-inspecteurs en collega's, bevestigen onze kwaliteit.

Omdat wij ons op deze drie punten – identiteit, doorgaande lijn en kwaliteit – blijvend willen onderscheiden, bepaalden ze ons handelen in 2017. U leest er meer over in de hoofdstukken 4 en 5.

3. Ontwikkelingen in 2017

3.1 Landelijke ontwikkelingen

3.1.1 Groei in deelname

De positieve ontwikkelingen uit de afgelopen jaren zetten zich voort in 2017, waardoor wij opnieuw te maken kregen met groei in bezetting:

- Gunstig economisch klimaat: betere werkgelegenheid en meer financiële armslag dan in het recente verleden door de groei van de economie.
- Gunstig politiek klimaat: de overheid stimuleert de arbeidsparticipatie door o.m. gunstiger fiscale maatregelen en indexering van de kinderopvangtoeslag.

Dit zagen wij opnieuw vertaald in groei in bezetting op de meeste vestigingen.

3.1.2 Krapte op de arbeidsmarkt

Een andere landelijke ontwikkeling was niet positief: de reeds lang aangekondigde krapte op de arbeidsmarkt a.g.v. pensionering van de zgn. 'baby boomers' deed zich vanaf de zomervakantie ineens pijnlijk voelen. Gelukkig had het werk in de bestaande BSO-groepen goede voortgang, maar de krapte verhinderde ons de groepen uit te breiden waar dat nodig en qua ruimte mogelijk was. Het is uiterst pijnlijk om ouders om deze reden 'nee' te moeten verkopen. De wachtlijsten bij sommige van onze vestigingen zijn sinds medio 2017 dan ook behoorlijk gegroeid.

3.1.3 Veranderende schooltijden

Nederlandse scholen stappen steeds meer over op andere schooltijden. Zij voeren bijv. continuroosters in met korte middagpauzes en vroege eindtijden op maandag, dinsdag en donderdag. Steeds meer komt echter ook het vijf-gelijke-dagen-model in zwang, waarbij alle vijf schooldagen dezelfde vroege eindtijd hebben. Daarmee valt voor ouders het voordeel van een maandag, dinsdag of donderdag als werkdag weg en komen ook de woensdag en vrijdag meer dan voorheen als werkdagen in beeld. En daarmee ook als BSO-dagen.

Op diverse scholen waarbij wij aansluiten is in 2017 een besluitvormingsproces gestart met het oog op andere schooltijden per het schooljaar 2018-2019. Onze BSO's zullen de scholen volgen en gaan bij deze nieuwe schooltijden 's middags eerder open. Ook komen daarmee de woensdag en vrijdag als BSO-openingsdagen in beeld.

3.2 Ontwikkelingen binnen KOALAH

3.2.1 Wisselingen in bezetting

Per saldo groeide de BSO-deelname binnen KOALAH in 2017. De groei was wel minder dan in voorgaande jaren. Uiteraard zorgen nieuwe aanmeldingen voor de groei, maar ook uitbreidingen van bestaande contracten met één of meer opvangdagen droegen bij aan groei.

Meer dan in voorgaande jaren verschilde de groei en de bezettingsgraad per BSO. Daarvoor zijn uiteenlopende oorzaken aan te wijzen:

- BSO's die nagenoeg vol zitten maar te weinig potentieel hebben voor een extra groep, kunnen niet verder groeien.
- Op een school met krimp kromp ook ónze bezetting.
- Door het beschikbaar komen van een extra *ruimte* bij BSO De Regenboog konden we daar vanaf de jaarwisseling ook meer kinderen op *maandag* plaatsen (zie par. 3.2.2). Deze uitbreiding was op dinsdag en donderdag al gerealiseerd.
- Omdat basisschool De Regenboog per het nieuwe schooljaar andere groepen huisvestte aan het Zuiderkruis (middenbouw i.p.v. bovenbouw) was het gezien de aantallen nodig deze leerlingen ook aan het Zuiderkruis op te vangen in onze BSO De Parel.

Dit gaf op beide vestigingen langdurig een zeer ongunstige bezetting en daardoor ontstonden bij beide BSO's wachtlijsten.

Het grootste probleem hierin is het missen van de middenbouwleeftijd op de hoofdlocatie, waardoor kinderen niet meer tijdens het schooljaar van de basisgroep kunnen doorstromen naar de groep met oudere kinderen.

- Door het hierboven genoemde personeelsgebrek konden wij groepen niet uitbreiden. De wachtlijsten groeiden hierdoor op vier(!) vestigingen. De bezetting is dan weliswaar hoog (full house) en dat is financieel gezien aantrekkelijk. Maar het voorgaande toont aan dat dit op vestigingen met een wachtlijst absoluut niet positief te noemen is. Deze wachtlijsten geven frustratie aan de kant van ouders en aan onze kant.

Het onderstaand schema toont de verschillen in bezetting per vestiging in 2017:

Aantal bezette kindplaatsen in schoolweken:

<i>Locaties Amersfoort</i>	<i>Per 1-1-17</i>	<i>Per 1-1-18</i>	<i>Netto-verschil</i>	<i>% Netto-verschil</i>
BSO De Horizon	81	87	+6	
BSO De Parel	27	64	+37*	
BSO De Regenboog	104	83	-21*	
BSO Het Zwaluwnest	55	57	+2	
<i>Locaties buiten Amersfoort</i>	<i>Per 1-1-17</i>	<i>Per 1-1-18</i>	<i>Netto-verschil</i>	<i>% Netto-verschil</i>
BSO Het Christal	47	48	+1	
BSO 't Schrijvertje	27	29	+2	
BSO De Waterspiegel	32	24	-8	
TOTAAL	373	392	19	5,1 %

*Door huisvesting van middenbouwgroepen van basisschool De Regenboog op het adres van De Parel werden meer leerlingen van De Regenboog opgevangen bij BSO De Parel.

Het aantal kindplaatsen *in vakantieweken* bleef KOALAH-breed bleef per saldo nagenoeg op hetzelfde aantal kindplaatsen: dat daalde met 1 van 224 naar 223.

3.2.2 Uitbreiding in groepen

Na het ontstaan van wachtlijsten door ruimtegebrek bij onze vestigingen in Amersfoort hebben we met de betreffende scholen gezocht naar oplossingen. Op twee locaties in Amersfoort waar we te kampen hadden met wachtlijsten konden we door het beschikbaar komen van een extra ruimte per vestiging in 2015 en 2016 al op twee middagen een extra groep openen. In 2017 kwam daar de volgende uitbreiding bij:

- Bij BSO De Regenboog op *maandag* per 1 januari 2017.
- Bij BSO De Horizon op *donderdag* per 1 januari 2017.

In deze extra groepen – die wij de naam 'Spetters' hebben meegegeven - hebben wij de oudste BSO-kinderen ingedeeld, die daarin op hun niveau activiteiten met meer uitdaging aangeboden krijgen. Door de opening van deze extra groepen konden we op dat moment *op deze dagen* alle kinderen van de wachtlijst plaatsen.

Samen met basisschool De Regenboog hebben wij acties ondernomen om te komen tot een meer permanente oplossing van het huisvestingsprobleem. Het huisvesten van een tweede groep in het speellokaal werd door beide partijen niet als ideaal gezien.

In de zomervakantie kregen wij van de gemeente Amersfoort eindelijk groen licht voor de plaatsing van een unit met twee lokalen op het plein van De Regenboog. Hiermee kunnen wij de komende jaren weer vooruit.

Sinds de huisvesting van de groepen 3 en 4 van De Regenboog onder het dak van De Parel per het nieuwe schooljaar, raakte de groep van BSO De Parel op alle openingsdagen vol. Wij hebben daarop de vergunning aangevraagd en gekregen voor een tweede groep binnen deze vestiging. Hiervoor hebben wij van de school een ruimte toegewezen gekregen. Het personeelsprobleem is er de oorzaak van dat wij deze extra groep slechts op één dag hebben kunnen openen. Door het vollopen van BSO De Parel vormt deze BSO ook geen oplossing meer voor de wachtlijsten van BSO De Regenboog, zoals in het verleden. Wij vervoerden hiertoe in eigen beheer leerlingen van basisschool De Regenboog naar onze BSO De Parel. Door al deze ontwikkelingen is met name de situatie op deze vestigingen van KOALAH drastisch veranderd (lees: verslechterd).

3.2.3 Onderzoek uitbreiding in vestigingen

We hebben de wens om nog meer kinderen en hun ouders te bedienen met christelijke opvang. Dan denken we niet alleen aan groei op de *bestaande* vestigingen, maar ook aan groei in het aantal vestigingen door het openen van *nieuwe* opvanglocaties. Daartoe zijn we gespitst op kansen die zich voordoen en verkennen we mogelijkheden om op meer plaatsen met christelijke kinderopvang te starten. In eerste instantie betreft dit de scholen van CorDeo.

Eén van deze scholen, De Triangel in Ede, heeft ons in het najaar benaderd met de vraag of wij bij hen de buitenschoolse opvang willen verzorgen per 1 januari 2018 in het kader van de doorgaande lijn. Dit contact heeft positief uitgewerkt in een nieuwe KOALAH-BSO per die datum: BSO De Triangel.

3.2.4 Op weg naar een IKC

Een andere uitbreiding waarnaar wij uitkijken is uitbreiding met kinderen van andere leeftijden: opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar in peutergroepen of kinderdagverblijven. Het is ons ideaal om dan samen met de scholen van CorDeo één christelijk kindcentrum te vormen. Een integraal kindcentrum (IKC) behelst inhoudelijke en organisatorische samenwerking tussen school, opvang en evt. andere partners met als doel de optimale ontplooiing van kinderen. Een IKC biedt één organisatie aan de voorkant en vergaande integratie tussen school en opvang voor kinderen van 0 – 12 jaar en is daarmee méér dan een brede school.

In 2015 zijn de voorbereidingen gestart door een werkgroep IKC. Deze werkgroep - vanuit KOALAH en de CorDeo-scholen - heeft kansen en mogelijkheden onderzocht en in kaart gebracht voor de vorming van één of meer integrale kindcentra. De werkgroep heeft vier scholen als bijzonder kansrijk aangemerkt.

De situatie op deze scholen is heel verschillend (schoolgrootte, samenwerkingspartners, groei/krimp) en bij alle scholen was er sprake van nog te nemen hobbels voorafgaand aan een daadwerkelijke start. Slechts op één van deze scholen zijn hierin dan ook de eerste stappen gezet.

Op de andere kansrijke scholen konden de knelpunten niet op korte termijn verholpen worden of kreeg de school te maken met directiewisseling, waardoor de prioritering op korte termijn elders ligt. Zij doorlopen het proces wellicht in een later stadium.

In 2017 zijn de kansen opnieuw in kaart gebracht na verkennende gesprekken. Vier van de CorDeo-directeuren – van kansrijke scholen – zijn gestart met de opleiding Leidinggevende IKC. Ook op andere CorDeo-scholen gaat het proces verder in 2018.

3.2.5 Voorschoolse opvang

KOALAH bood alleen voorschoolse opvang aan bij BSO De Waterspiegel in Almere. Dit betrof opvang tussen 7.30 en 8.30 uur. Op de andere scholen was de behoefte hierin te gering of was er geen ruimte of personeel beschikbaar om hierop te kunnen inspringen.

Echter ook in Almere daalde de deelname hieraan zodanig, dat wij eind 2017 hebben moeten besluiten deze opvang te beëindigen per 1 januari 2018. In dit besluit hebben we de ervaringen elders en de lokale situatie in de afgelopen jaren meegewogen.

Kort daarvóór hebben we de belangstelling voor voorschoolse opvang gepeild onder ouders van 't Schrijvertje in Apeldoorn. Het vermoeden bestond dat ouders hiervoor meer dan elders belangstelling zouden hebben gezien de starttijd van de school: 8.50 uur. Een peiling wees echter uit dat er uiteindelijk per dag nauwelijks belangstelling bestond voor deze vorm van opvang. Wij hebben dan ook besloten hiermee geen start te maken in Apeldoorn.

3.2.6 Nieuwe huisvesting en 'groene' inrichting

Twee van de scholen waarin wij gehuisvest zijn kregen een nieuw gebouw. KOALAH verhuisde in resp. maart en augustus mee naar deze prachtige schoolgebouwen in Leusden en Apeldoorn. In Leusden kreeg de school – en daarmee ook onze BSO – een nieuwe naam: Het Christal. Onze nieuwe inrichting passend bij de lokale situatie maakte het af: voor het eerst in ons bestaan gingen we in Leusden permanent onderwijs en kinderopvang *in één ruimte* combineren. Na een traject waarin alle gebruikers hun wensen konden aangeven is hierin een mooi compromis bereikt.

Onze andere vestigingen bleven op hun post, maar daar kreeg het interieur wel een make-over: volgens ons concept Groene Kinderopvang (zie ook par. 5.2). Daarbij vervingen we bestaand meubilair en andere inventaris zo veel mogelijk door artikelen van natuurlijke materialen, zoals hout, bamboe, touw, leer en vacht. Ook voegden we groene planten en andere natuurlijke items toe voor een natuurlijke uitstraling.

KOALAH wil daarmee aansluiten bij de trend van duurzaam leven en bij de ambitie die CorDeo voor de komende jaren heeft gesteld. Duurzaamheid wordt steeds belangrijker in de maatschappij: het is een morele plicht om duurzaam te leven met het oog op het doorgeven van de aarde. Maar het sluit ook naadloos aan bij onze christelijke identiteit om als goede rentmeesters van deze aarde duurzaam te handelen en te ondernemen. Hierin willen we de ook kinderen voorgaan en opvoeden, zodat zij zuinig omgaan met de Schepping en met grondstoffen. Dit doen wij o.m. op de volgende manieren:

- Bewustwording kweken bij kinderen en medewerkers op het gebied van duurzaamheid/zorg voor de schepping. Onder BSO-tijd bieden we daarom regelmatig activiteiten aan waarin milieu en duurzaamheid een rol spelen.
- Daarnaast zijn we in gesprek met de scholen om samen verdere stappen te zetten in de richting van 'groene scholen'. Zo bekijken we hoe we gezamenlijk afval kunnen verminderen en scheiden. Ook zetten we ons in voor reductie van ons water- en energieverbruik. We sluiten hierin aan bij de lokale situatie, omdat de ambitie en mogelijkheden per school verschillend zijn.
- Ook met de keuze van meubilair en materiaal van duurzame alternatieven willen we de kinderen stimuleren zich 'groen' te gedragen.

4. Identiteit en doorgaande lijn

Identiteit en doorgaande lijn hebben in ons geval raakvlakken met elkaar. Daarom lichten we deze punten toe in één hoofdstuk:

4.1 Identiteit

Het vormgeven van onze opvang heeft alles te maken met onze christelijke identiteit.

Daaraan geeft de gezamenlijke missie binnen de CorDeo-scholengroep richting:

Een inspirerende en veilige omgeving waarin we samen leren en leven in relatie met Jezus Christus. Wij bieden gereformeerd en evangelisch basisonderwijs en christelijke kinderopvang: resultaatgericht en eigentijds met aandacht voor ieder kind.

In ons werk willen we aan de kinderen vóórleven dat we horen bij onze Heer Jezus Christus en dat we Hem willen volgen. De normen die in de Bijbel gesteld zijn bepalen dan ook de houding van onze medewerkers en de manier waarop zij naar kinderen kijken: kinderen zijn uniek geschapen met een eigen persoonlijkheid, eigen gaven en talenten. Parels in de hand van God! Hoe verschillend ook, ze zijn allemaal geborgen in de grote liefde van God. Vanuit deze liefde willen we op de BSO in een warme sfeer de kinderen de gelegenheid geven zich te ontspannen en zich te ontwikkelen op allerlei gebied. Daarbij hebben we hun welzijn op het oog en willen we recht doen aan de uniciteit van ieder kind.

In 2017 hebben we inhoud en vorm gegeven aan onze identiteit in o.m. de sfeer die er heerst, de omgang met elkaar, ons taalgebruik, de gespreksonderwerpen, de inhoud van activiteiten, de keuze voor thema's, de inhoud van boeken en films, het bidden en Bijbellezen rond de maaltijd op vakantie- en studiedagen. De christelijke identiteit is ook verwoord in ons pedagogisch beleid. Onze vestigingen hebben uiteraard aandacht besteed aan de christelijke feestdagen. Daarbij benadrukten we de *christelijke* betekenis ervan in versiering, gesprekken en activiteiten. Ook de christelijke Kinderboekenweek stond in oktober weer op ons programma. In 2017 was het thema daarvan: Bibbers in je buik!

Ook voor de ontwikkeling naar 'groene' kindercentra (zie par. 3.2.6) vormt onze christelijke identiteit de motivatie: God heeft de wereld prachtig geschapen! Daar willen wij zuinig mee omgaan en goed voor zorgen.

In het vormgeven van onze christelijke identiteit zijn onze pedagogisch medewerkers heel belangrijke identiteitsdragers. Daarom nemen wij alleen personeelsleden aan die Jezus Christus in hun leven willen volgen. De identiteit krijgt volop aandacht tijdens het sollicitatie- en inwerktraject. Om de christelijke identiteit binnen de opvang verder te borgen, is dit een voortdurend speerpunt binnen KOALAH. Daarom staat dit onderwerp ook regelmatig op de agenda van werkoverleg of KOALAH-studiedagen. Identiteit vormt zelfs ons bestaansrecht.

4.2 Doorgaande lijn

Een groot pluspunt van onze aansluiting bij de gereformeerde en evangelische basisscholen is de doorgaande lijn in de opvoeding die wij hiermee kunnen realiseren. De opvoeding is primair een taak van de ouders, maar wij zijn partner van ouder en school in de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Op die manier is er sprake van een doorgaande lijn in de opvoeding. Dat vergroot bij de kinderen tijdens de opvang hun gevoel van veiligheid en komt hun ontwikkeling ten goede.

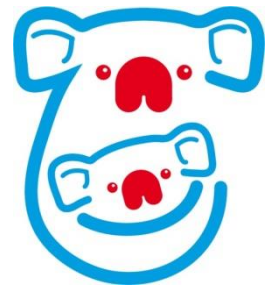
De leefregel: "God liefhebben en je naaste als jezelf" willen wij, net als de ouders thuis en de leerkrachten op school, voorleven aan de kinderen.

De doorgaande lijn uit zich niet alleen in de geloofsopvoeding. Ook in ons *pedagogisch* handelen sluiten we zoveel mogelijk aan bij de ouders en de school, zodat er ook wat dat betreft één lijn getrokken kan worden. Dat wij ook gehuisvest zijn in die scholen is daarbij een voordeel. Met de scholen hebben we overleg over

- Algemene en praktische verbinding: we horen bij elkaar en werken samen in hetzelfde gebouw. Daarvoor is het nodig dat we onderling contact hebben en elkaar informeren over relevante zaken.
- Pedagogische verbinding met het oog op een integraal kindcentrum (IKC): afstemmen van pedagogisch beleid en protocollen en aanhaken bij jaar- en projectthema's van school. Zo sluiten wij binnen de BSO's bijv. aan bij de Kanjertraining voor sociaal-emotionele ontwikkeling op scholen waar daarmee gewerkt wordt. Op die vestigingen hebben wij de Kanjerregels ook opgenomen in ons beleid en hangen deze regels ook in de BSO-ruimte. Ook hebben wij in navolging van de scholen binnen onze BSO's de methode 'Wonderlijk gemaakt' geïntroduceerd. Wonderlijk gemaakt is een methode voor seksuele vorming die de scholen gebruiken. Zowel op de KOALAH-studiedag als op de BSO-ouderavonden is hieraan aandacht besteed.
Verder valt bij pedagogische verbinding te denken aan met name (omgangs-)regels en aan aspecten als keuzevrijheid voor het kind en het dragen van verantwoordelijkheid.

Onze visie brengen wij ook tot uitdrukking in ons logo: een koalabeer met een jong in de buidel. Net als die beer beschermen wij in een kwetsbare periode van het leven het kleintje in een veilige omgeving.

Een verdergaande leer- en ontwikkelingslijn in het belang van de kinderen staat nog op ons verlanglijstje. Een christelijk integraal kindcentrum (IKC) is daar een ultieme uitingsvorm van. We wachten de ontwikkelingen hieromtrent af (zie par. 3.2.4).

5. Kwaliteit

5.1 Continu proces

In 2017 hebben wij opnieuw goed gescoord op kwaliteit. De kwaliteit van onze opvang kwam o.m. tot uitdrukking in allemaal 'groene' inspectierapporten, in het in praktijk brengen van ons pedagogisch beleid en in tevreden kinderen en ouders. Deze punten behandelen we hieronder uitgebreid. Veel factoren bepalen de kwaliteit van onze opvang: de binnen- en buitenruimte van de BSO, de fysieke en sociaal-emotionele veiligheid, de werkhouding en communicatie van de pedagogisch medewerkers, een doorgaande pedagogische lijn, onze identiteit, het activiteiten-aanbod, etc.

Kwaliteit is één van de punten waarop wij ons ook in 2017 positief onderscheidden en dat willen wij zo houden. Het behaalde resultaat daagt ons uit om onze kwaliteit blijvend te ontwikkelen met het oog op een optimale opvang van de kinderen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd.

Kwaliteitsontwikkeling is dan ook continu één van onze speerpunten.

Hieronder belichten we wat we in 2017 op het gebied van kwaliteit hebben ondernomen.

5.2 Pedagogische kwaliteit

De Wet Kinderopvang bepaalt dat BSO-tijd vrije tijd is: kinderen moeten alle gelegenheid krijgen om te ontspannen en om zich – **spelenderwijs** – te **ontwikkelen**. Onze ruimtes zijn dáár op ingericht en onze pedagogisch medewerkers hebben daar op de BSO-middagen hun best voor gedaan. Kinderen konden vrij spelen, binnen en buiten. Daarnaast bood de groepsleiding de kinderen in de diverse leeftijden vrijblijvend **activiteiten** aan, iedere maand passend binnen een ander thema.

KOALAH-breed sloten wij aan bij het thema van de christelijke **kinderboekenmaand**: 'Bibbers in je buik'. Activiteiten kunnen een heel divers karakter hebben en boren bij de kinderen steeds andere talenten aan: knutselen, timmeren en bouwen met diverse materialen, culinaire activiteiten, chemische proefjes, creatieve vormgeving, drama, muziek, groepsspellen, sport en beweging, natuurbeleving, enzovoorts. We probeerden hierin aan te sluiten bij de beleving, de leeftijden en de interesses van de kinderen, individueel of in groepen. Wij gaan voor maatwerk! Daarom zijn de activiteiten voor kinderen in de groepen voor oudere kinderen, de zgn. Spetters, verschillend van die van de activiteiten in de basisgroep.

Kinderen hebben keuzevrijheid en kunnen dus altijd kiezen of ze al dan niet aan een activiteit meedoen.

De mening van kinderen doet ertoe en houdt ons scherp. Daarom hielden wij ook in 2017 regelmatig zgn. **kindvergaderingen**, waarin kinderen kunnen meepraten en adviseren over uiteenlopende onderwerpen: activiteiten, speelgoed, inrichting, voeding, etc. Hun wensen werden indien mogelijk gehonoreerd. Wanneer hun wens niet uitvoerbaar was hebben wij een terugkoppeling met uitleg gegeven.

In 2017 hebben wij opnieuw externe, christelijke docenten ingehuurd voor het verzorgen van **workshops**. Bij verschillende BSO's boden wij weer een cursus muzikale vorming aan met de naam 'Plezier met muziek'. Hiermee kunnen kinderen andere talenten ontdekken. De workshops voorzagen - gezien de animo ervoor – opnieuw in een behoefte.

In **schoolvakanties** was er op BSO-dagen meer tijd en gelegenheid om leuke dingen te doen en uitjes te maken binnen een bepaald thema. Zo waren er o.m. uitjes naar milieu-educatieve centra, parken, boerderijen, sporthallen, Super Fun, speeltuinen, zandverstuivingen en het bos, blote-voeten-pad, etc.

Gezien de onderlinge afstand konden we in Amersfoort in vakanties de groepen van onze vier BSO's samenvoegen op twee locaties. Op die manier zijn er meer kinderen en pedagogisch medewerkers per vestiging om activiteiten of uitjes mee te ondernemen.

Voor onze reizen maakten we regelmatig gebruik van het openbaar vervoer: de stadsbus. Voor de meeste kinderen is dat al een belevenis op zich.

Over **vervoer** gesproken: op drie van onze vestigingen had de school in 2017 te maken met een dislocatie, waar ook BSO-kinderen naar school gaan.

Onze medewerkers haalden deze kinderen op en brachten ze naar de BSO. Dat gebeurde te voet, met de auto of met de fiets, afhankelijk van de groepsgrootte en de leeftijd van de kinderen. Voor twee van deze drie BSO's kwam na de zomervakantie een einde aan deze situatie: door resp. verhuizing van de school van twee gebouwen naar één en door overplaatsing van kinderen naar onze BSO op de dislocatie.

In 2017 gingen we verder in het ingezette spoor van de **gezonde kinderopvang**. We boden de kinderen bijvoorbeeld alternatief (gezond) eten en drinken aan onder BSO-tijd. Het was heel leuk om te ervaren hoe positief de kinderen hierin meegingen!

Per 1 januari 2018 is de **Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK)** in werking getreden. Deze wet heeft als doel de kwaliteit binnen de kinderopvang op te schroeven. Daarop hebben wij ons in het laatste kwartaal van 2017 voorbereid. Voor alle vestigingen is een **nieuw pedagogisch beleid** geschreven waarin deze nieuwe wetgeving is meegenomen.

5.3 Tevredenheidsonderzoeken

Periodiek – eens in de drie jaar - peilen wij de tevredenheid onder ouders én kinderen d.m.v. tevredenheidsonderzoeken. In 2017 stond dit weer op de agenda: op alle vestigingen hebben wij eind 2017 de tevredenheid onderzocht onder ouders met behulp van een digitale vragenlijst die anoniem kon worden ingevuld. We konden ons verheugen in een hoge mate van tevredenheid over allerlei aspecten. De scores en feedback hebben we per vestiging met het team gedeeld en besproken. Met de aangegeven feedback hebben we onze winst gedaan, voor zover wij die punten konden beïnvloeden.

Ook bij de BSO-kinderen hebben we in 2017 de tevredenheid weer officieel gepeild. Dit gebeurde naast de 'gewone' kindvergaderingen die wij regelmatig houden. Dit deed de betreffende locatiemanager in één-op-één-gesprekjes aan de hand van vragen die de kinderen met 'ja' of 'nee' konden beantwoorden. Indien nodig vroeg de locatiemanager even door. De vragen betroffen onderwerpen als identiteit, sfeer in de groep, huisvesting, activiteiten. Kinderen waren daarin heel open en eerlijk.

Het was fijn ook hierin een bevestiging te krijgen van onze indruk dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen op de BSO en graag komen. Van de tips en signalen die we kregen hebben we actiepunten voor 2018 geformuleerd.

5.4 Professionalisering personeel

Met het oog op behoud en doorontwikkeling van kwalitatief hoogstaande kinderopvang is professionalisering van personeel één van onze speerpunten. Want de uitvoering van ons pedagogisch beleid staat of valt met de kwaliteit van onze medewerkers. Managers en (pedagogisch) medewerkers zetten zich gezamenlijk in om doelstellingen te realiseren.

In 2017 hebben we de teamoverleggen benut om protocollen, huisregels en andere uitingen van ons pedagogische beleid te bespreken en onder de aandacht te brengen om de kennis daarover op peil te houden en in praktijk te brengen. Om blinde vlekken te voorkomen betrekken wij pedagogisch medewerkers ook altijd bij de inventarisatie van risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid (zie par. 5.6).

Het spreekt voor zich dat onze pedagogisch medewerkers in 2017 ook EHBO/BHV-(bijscholings)-cursussen hebben gevolgd om hun kennis en vaardigheden op dit gebied op peil te houden.

In september waren de alle medewerkers bijeen op de jaarlijkse KOALAH-studiedag. Groene Kinderopvang (zie par. 5.5), het werken met Bitcare (kinderopvangsoftwarepakket) en onze christelijke identiteit vormden de hoofdmoot van het programma op deze dag. Naast presentaties gingen de medewerkers in kleine groepjes met deze thema's aan de slag.

Eind 2017 zijn de wensen van de medewerkers geïnventariseerd op het gebied van scholing. Op basis van hun wensen en ontwikkeling hebben we voor 2018 een Scholingsplan opgesteld, dat met de Personeelsvertegenwoordiging (PVT) is besproken.

5.5 Groene Kinderopvang

Zoals we hierboven al aangaven stond Groene Kinderopvang prominent op de agenda in 2017. Het is een onderwerp dat heel goed bij onze christelijke identiteit past: we eren God ook in het zorgen voor de schepping. Bovendien genieten we enorm van al het moois dat we daarin vinden. En het blijkt dat 'groen' ook nog eens positief uitwerkt op je gezondheid. Genoeg motivatie dus.

Eén van onze pedagogisch medewerkers is daarom op ons verzoek in juni 2017 op dit onderwerp afgestudeerd bij haar studie Ecologische Pedagogiek. Als onderzoeksvraag formuleerde zij:

Hoe kun je de BSO zo inrichten dat die uitdaagt tot milieubewust gedrag?

Haar bevindingen zijn gedeeld met de teams d.m.v. presentaties in juni en september. In de inrichting van de BSO's zijn we er vervolgens mee aan de slag gegaan op diverse manieren:

- In de inrichting met natuurlijke meubels, materialen en associaties
- Voorbeeldgedrag van pedagogisch medewerkers en kindparticipatie (respect voor de natuur, afval scheiden en reduceren, grondstoffen en energie sparen)
- In activiteiten en uitjes op het gebied van natuurbeleving.

Hiermee creëren we bewustzijn op het gebied van natuur en milieu en kunnen we uiteindelijk ook onze ecologische voetafdruk verkleinen.

5.6 Veiligheid en gezondheid

In 2017 hebben wij op iedere BSO-vestiging minimaal éénmaal de risico's op het gebied van fysieke veiligheid en gezondheid in kaart gebracht. Dat is een wettelijke plicht met het oog op een veilige en gezonde opvangomgeving. Het maakt dat wij alert blijven op onveilige situaties en het voorkomt dat verkeerd gedrag inslijt of dat we blinde vlekken krijgen en ongewenste situaties niet meer opmerken. Samen met een pedagogisch medewerker voerde de locatiemanager de inventarisatie uit. Onze bevindingen hebben we vastgelegd in een Veiligheidsplan en een Gezondheidsplan.

In het kader van de invoering van de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) hebben wij eind 2017 voor iedere vestiging een aangepast Veiligheids- en gezondheidsbeleid geschreven. Hierbij zijn ook de ervaringen vanuit de risico-inventarisaties verwerkt.

Onze conclusie was dat er overal sprake is van een veilige en gezonde situatie met weinig risico's. Dat heeft vooral te maken met onze huisvesting in scholen, die al zijn ingericht met oog voor kinderen. De kleine risico's die nog bestaan en die door ons nog te beïnvloeden zijn, kunnen we grotendeels ondervangen met praktische oplossingen of met het in praktijk brengen van nieuwe of bestaande huisregels. Deze hebben we in ons beleid beschreven.

In 2017 zijn we met het oog op de gezondheid van personeel en kinderen overgegaan tot de aanschaf van CO2-meetapparaten om de luchtkwaliteit te kunnen meten tijdens een BSO-(mid)dag. De pedagogisch medewerkers houden de scores bij op verschillende momenten per (mid)dag. Wanneer dit nodig of wenselijk is ondernemen we actie om de luchtkwaliteit te verbeteren.

In het Veiligheids- en gezondheidsbeleid besteedden we ook aandacht aan de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in het kader van de *sociale* veiligheid en gezondheid van kinderen. Deze meldcode brengen wij ieder jaar diverse keren onder de aandacht van onze pedagogisch medewerkers in de teamoverleggen. Ook komt dit item altijd op de agenda van de KOALAH-studiedag.

Met de kinderen hebben we in 2017 ook bij alle BSO's een ontruiming geoefend. Leerpunten die dit heeft opgeleverd hebben we meegenomen in het veiligheidsplan.

De oudercommissieleden hebben onze veiligheids- en gezondheidsplannen ter informatie ontvangen en ook tijdens de BSO-ouderavonden stond veiligheid en gezondheid op de agenda. Ook het nieuwe veiligheids- en gezondheidsbeleid per 2018 is in november 2017 aan alle oudercommissies verstrekt voor advies.

5.7 GGD-inspecties

In 2017 hebben de regionale GGD's - als toezichthouder namens de gemeente – de kwaliteit binnen al onze vestigingen geïnspecteerd. Dit gebeurt minimaal éénmaal per jaar, omdat onze BSO-vestigingen staan ingeschreven in het landelijk register kinderopvang en peuterspeelzalen (LRKP). In bijna alle gevallen betrof het onaangekondigde inspecties. Twee inspecties betroffen een vooraf gemaakte afspraak met het oog op een geplande verhuizing naar een nieuw gebouw, een zgn. vóórinspectie.

De inspectierapporten geven een weerslag van de gebrachte inspectiebezoeken. Ook deze rapporten vormen een graadmeter van onze kwaliteit: in alle gevallen voldeden we aan de wettelijke vereisten en kregen we zgn. 'groene' inspectierapporten. De GGD heeft dan ook in alle gevallen een positief advies aan de Colleges van B&W gegeven.

De inspectierapporten hebben wij gedeeld met ons personeel en met de oudercommissies en staan bij de betreffende vestiging vermeld op onze website www.koalah.nl.

5.8 Klachtenverslag

Binnen KOALAH hebben wij een in- en externe klachtenregeling. Deze wordt o.m. genoemd op onze website.

Voor de externe klachtenregeling zijn wij aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. De geschillencommissie heeft ons in maart 2018 laten weten in een klachtenvrijbrief dat er tegen Stichting KOALAH in 2017 geen klachten zijn ingediend. Wij hebben onze personeelsleden, oudercommissies en de GGD in de regio's waarin wij vestigingen hebben hiervan op de hoogte gebracht.

In alle jaren van ons bestaan zijn geen klachten ingediend bij een *externe* klachtencommissie. Ook van onze *interne* klachtenregeling hebben ouders in 2017 opnieuw geen gebruik gemaakt.

6. Organisatie

6.1 CorDeo-scholengroep

Per 1 januari 2017 zijn de schoolverenigingen VGPO HAAL en Veluwe-Plus gefuseerd en verder gegaan onder de naam CorDeo. Stichting KOALAH is een onderdeel van de CorDeo-scholengroep en vormt daarmee een personele unie: in 2008 is KOALAH opgericht vanuit VGPO HAAL. De nieuwe wettelijke plicht voor basisscholen tot het regelen van buitenschoolse opvang was voor VGPO HAAL aanleiding om vanuit een eigen stichting christelijke BSO op de scholen te gaan verzorgen. Ook uit onze naam blijkt die verbintenis met HAAL: KOALAH staat voor KinderOpvang HAAL. Deze naam zijn wij blijven gebruiken na de fusie en naamswijziging van de beide schoolverenigingen.

KOALAH en CorDeo vormen een personele unie t.a.v. eenzelfde College van Bestuur. Ook de Raad van Toezicht is gemeenschappelijk.

De staf van CorDeo en van KOALAH is gehuisvest in een centraal kantoor in Leusden. Er is samenwerking op diverse gebieden.

6.2 College van Bestuur

Stichting KOALAH wordt bestuurd door een College van Bestuur (CvB). Dit College bestond in 2017 uit één persoon, dhr. Arnoud Messelink (voorzitter).

Het college vormt een bestuur op afstand en zet op hoofdlijnen het beleid uit. Het College heeft periodiek vergaderd met de directeur van Stichting KOALAH en met de Raad van Toezicht ervan. De directeur van Stichting KOALAH is samen met de locatiemanagers verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en geeft leiding aan de (pedagogisch) medewerkers.

6.3 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van KOALAH had in 2017 de volgende samenstelling:

Leden	Functie	Aandachtsgebied	Jaar van aftreden
Klaas Bovenhuis	Lid	Auditcie	December 2019
Gerard Toonen	Lid vanaf juni 2016	Onderwijs, evangelische identiteit	Afgetreden juni 2017
Bart van den Brink	Lid	Onderwijs, vice vz	Afgetreden december 2017
Tabe Jan Schutte	Lid	Juridische zaken	December 2018*
Eric van der Graaf	Lid	Werkgeverscie	Herkozen december 2017
Jaap Jan Daverschot	Voorzitter	Voorzitter, Werkgeverscie	December 2018*
Carmen Zwarteveen	Lid vanaf december 2016	Vz auditcommissie	December 2020*

* = herkiesbaar voor een periode

Hieronder leest u een beknopte rapportage over 2017 van de Raad van Toezicht:

De leden van de Raad van Toezicht van CorDeo vormen eveneens de leden van de Raad van Toezicht van KOALAH. De Raad van Toezicht vergaderde in 2017 zes keer met het College van Bestuur.

In deze vergaderingen legde het College van Bestuur verantwoording af over Stichting KOALAH. Dit gebeurde onder meer via de begroting, financiële resultaten en het jaarverslag van KOALAH.

De Raad van Toezicht is blij te kunnen constateren dat KOALAH ook in 2017 een krachtige en financieel gezonde organisatie is gebleken die opvang op een aantal CorDeo-scholen mogelijk maakt. De Raad van Toezicht kijkt dan ook met vertrouwen naar de toekomst van KOALAH.

6.4 Ouders en oudercommissies

De belangen van de BSO-ouders zijn in 2017 op al onze vestigingen behartigd door een BSO-oudercommissie. Een oudercommissie heeft namens alle ouders inspraak en adviesrecht ten aanzien van nieuw en bestaand beleid van het kindercentrum op punten die in de wet kinderopvang zijn vastgelegd. Enkele malen per jaar vergadert de oudercommissie met de locatiemanager van de betreffende vestiging.

Punten die in 2017 op de agenda van de oudercommissie stonden ter advisering of ter informatie:

- Locatiegebonden items: o.m. sfeer en bezetting van de groepen, de GGD-inspectie, wachtlijsten, gezondheids- en veiligheidsbeleid, verhuizingen, groepsindeling bij dislocatie, beëindiging voorschoolse opvang Almere, etc.
- Plannen en onderwerp van de jaarlijkse BSO-ouderavond
- Klachtenregeling en klachtenverslag over 2016
- Aangepast pedagogisch beleid per 2018 in het kader van Wet IKK
- Aangepast Veiligheids- en gezondheidsbeleid per 2018 in het kader van Wet IKK
- Beleid studiedagopvang: verlenging pilot
- Voedingsbeleid
- Groene kinderopvang
- Het KOALAH-jaarverslag over 2016
- Tariefaanpassing per 1-1-2018
- Het softwarepakket Bitcare en
- Financiën.

Op alle ingebrachte beleidsvoorstellen hebben de oudercommissies positief geadviseerd.

Alle ouders van onze BSO's hebben wij door het jaar heen op verschillende manieren geïnformeerd over algemene of kindspecifieke zaken: in gesprekken, via schriftelijke info's, via e-mail en via Bitcare. Met nieuwe ouders hebben we intakegesprekken gevoerd voordat hun kind de BSO ging bezoeken. Daarnaast hebben we ouders geïnformeerd op de jaarlijkse ouderbijeenkomst. Op grond van wensen van ouders en oudercommissies hadden die ouderavonden het karakter van een wederzijdse bijpraatavond: ouders worden geïnformeerd over het reilen en zeilen en over onderwerpen waarover wij hen wettelijk dienen te informeren. Wij kregen in reacties en ervaringsverhalen op onze beurt een goed beeld van de waardering en beleving van ouders t.a.v. de opvang. Van de avonden – die in een positieve sfeer verliepen – is een verslag gemaakt voor alle ouders.

De werkwijze van een oudercommissie is vastgelegd in een reglement oudercommissie. Alle BSO-ouders ontvingen hiervan een exemplaar via e-mail of in het mapje met informatie dat we bij de intake overhandigen.

6.5 Personeel

We mochten ons verheugen in een redelijk stabiele groep medewerkers. Door vertrek van enkele medewerkers, door uitbreiding van groepen of door herindeling op een dislocatie ontstonden vacatures.

Zoals gezegd was het vanaf de zomervakantie moeilijker dan voorheen om hierin te voorzien. Het werk op de BSO's kwam hierdoor echter niet in gevaar.

Op onze locaties waren vaste teams werkzaam van maximaal twee pedagogisch medewerkers per groep. In totaal werkten er per 19 part-time pedagogisch medewerkers binnen KOALAH. De twee locatiemanagers geven leiding aan elk 3 of 4 BSO's.

Doordat KOALAH alleen BSO's exploiteert die pas in de middag open gaan, blijven de contracten van de pedagogisch medewerkers beperkt van omvang tot maximaal 11 uur per week.

Het *verzuim* onder de medewerkers bleef gelukkig m.n. beperkt tot griep. We hadden niet te maken met langdurig verlof a.g.v. ziekte of ongeval. Twee medewerkers genoten van zwangerschapsverlof rond de geboorte van een baby.

In geval van vakanties, ziekte of zwangerschapsverlof van *pedagogisch* medewerkers konden we op de groep een invalkracht inroosteren uit onze invalpoule. Vaak was het mogelijk een vaste (lees: bekende) invaller in te schakelen. Dat is fijn voor alle partijen, maar zeker voor de kinderen.

Ook deze invallers hebben voorafgaand aan hun werk bij ons een recente verklaring omtrent gedrag (VOG) en een kopie van een wettelijk vereist diploma ingeleverd. Al onze medewerkers zijn christen. Door de krapte op de arbeidsmarkt merkten we dat het ook moeilijker was om *invallers* te werven en te binden. Daardoor hebben de locatiemanagers in voorkomende gevallen diensten op de BSO voor hun rekening genomen. Ook hebben we aansluiting gezocht bij een uitzendorganisatie om in dit probleem te voorzien.

Door de groei van de organisatie en een toename van het werk was een herschikking van taken gewenst binnen de staf. Deze is gerealiseerd per 1 november 2017. De administratief-secretarieel medewerker kreeg extra taken en uitbreiding in uren om de overige stafleden te ontlasten.

In totaal bestond het personeelsbestand van KOALAH eind 2017 uit 23 part-time medewerkers, goed voor in totaal 6,74 fte.

Uitgesplitst per functiegroep geeft dit het volgende beeld:

Aantal medewerkers in 2017:

<i>Functiegroep</i>	<i>Aantal fte's</i>	<i>Aantal medewerkers</i>
Pedagogisch medewerkers	4,47	19
Administratie	0,44	1
Management	1,83	3

7. Financiën

7.1 Omzetstijging

Zoals al in de inleiding is gezegd, was 2017 ook in financieel opzicht een goed jaar. We konden het jaar afsluiten met een mooi positief resultaat door groei in bezetting en daarmee groei in omzet. We zijn er dankbaar voor.

Wij hanteren een benodigde buffer voor eventuele tegenvallers van 20% van de omzet. Omdat de omzet in 2017 steeg, hebben wij het *bedrag* van de buffer ook aangepast naar boven. Deze buffer van 20% konden wij in 2017 ruimschoots realiseren. Het financiële risico dat de organisatie loopt is dan ook klein.

7.2 Uurtarieven

De oudercommissies binnen KOALAH hebben positief geadviseerd t.a.v. ons voorstel om de uurtarieven voor buitenschoolse opvang per 1 januari 2018 te verhogen met 1,5%. Deze tariefaanpassing komt neer op een verhoging van 10 – 12 cent per uur (afhankelijk van het gekozen pakket). De overheid heeft overigens de maximaal te vergoeden uurprijzen voor kinderopvangtoeslag in 2018 geïndexeerd met 2,74%.

Hoewel het niet onze gewoonte was de prijzen jaarlijks te verhogen, achtten wij een tariefaanpassing nodig door stijgende kosten en nieuwe wetgeving. En verder wil KOALAH graag blijven investeren om ook in de toekomst op een onderscheidende en passende wijze opvang te kunnen blijven bieden. Met deze geringe prijsaanpassing creëren we hiervoor ruimte. Ook na de prijsverhoging blijft KOALAH zich op prijs positief onderscheiden ten opzichte van de concurrentie.

7.3 Jaarrekening 2017

Hieronder vindt u de jaarrekening over 2017, zoals deze is opgesteld door ons administratiekantoor Concent.

Deze bestaat uit de Verlies- en Winstrekening 2017, de Balans per 31 december 2017 en het Kasstroomoverzicht 2017.

Jaarrekening KOALAH 2017

Datum: 22 maart 2018

Verlies- en winstrekening KOALAH totaal, 2017

KOALAH Exploitatie 2017 Cijfers van maandag 19 maart 2018	Totaal KOALAH		
	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Verschil
3. Baten			
3.5 Overige baten	527.606	458.000	69.606
Totale baten	527.606	458.000	69.606
4. Lasten	0		
4.1 Personele lasten	353.379	322.650	-30.729
4.2 Afschrijvingen	2.635	2.926	288
4.3 Huisvestingskosten	119.631	94.341	-25.289
4.4 Overige instellingslasten	35.941	19.459	-16.482
Totale lasten	511.586	439.376	-72.212
Saldo baten en lasten	16.020	18.624	-2.606
5. Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	180	0	180
5.4 Financiële lasten	605	0	-605
Saldo financiële baten en lasten	-425	0	-424
Resultaat	15.595	18.624	-3.031
Percentage personele lasten/baten 2017	67%	70%	
Percentage personele lasten/baten 2016	67%	66%	

NB: Resultaat is resultaat na belasting.

Balans KOALAH totaal, 2017

Koalah totaal				
Balans per 31-12-2017		Cijfers van 19 maart 2018		
Bedragen in euro	31-12-2017		31-12-2016	
ACTIVA				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa				
1.2.1 Gebouwen en terreinen	<u>3.837</u>	<u>0</u>	<u>2.952</u>	
1.2.2 Inventaris en apparatuur	<u>13.605</u>		<u>2.953</u>	
1.2.3 Leermiddelen	<u>3.151</u>		<u>530</u>	
Totaal materiële vaste activa		<u>20.593</u>		<u>3.483</u>
1.3 Financiële vaste activa				
Totaal vaste activa		<u>20.593</u>		<u>3.483</u>
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen				
1.5.7 Overige vorderingen	<u>728</u>		<u>515</u>	
Totaal vorderingen		<u>728</u>		<u>515</u>
1.7 Liquide middelen	<u>190.231</u>		<u>175.026</u>	
Totaal vlottende activa		<u>190.959</u>		<u>175.541</u>
Totaal ACTIVA		<u>211.552</u>		<u>179.024</u>

In 2017 heeft KOALAH geïnvesteerd in Inventaris en apparatuur, waardoor de stijging van deze post kan worden verklaard:

- De aanschaf van een nieuwe BSO-inrichting bij een verhuizing naar (ver)nieuw(d)e schoolgebouwen in twee plaatsen.
- De inrichting van de geplaatste unit bij BSO De Regenboog in Amersfoort.
- Herinrichting volgens het concept 'Groene Kinderopvang' van andere vestigingen.

Koalah totaal				
P A S S I V A				
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1 Algemene reserves publiek	0		0	
2.1.3.1 Algemene reserves privaat	132.594		116.999	
Totaal eigen vermogen		132.594		116.999
2.2 Voorzieningen				
2.3 Langlopende schulden				
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.3 Crediteuren	12.277		26.608	
2.4.7 Belastingen en premies soc verzekeringen	6.462		5.346	
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	0		6.111	
2.4.9 Overige kortlopende schulden	192		11.050	
2.4.10 Overlopende passiva	60.027		12.910	
Totaal kortlopende schulden		78.958		62.025
Totaal P A S S I V A		211.552		179.024
Norm 20% van de Omzet moet eigen vermogen zijn			105.521	
Werkelijk eigen vermogen			132.594	

Door het positieve resultaat van 2017 neemt het Eigen Vermogen toe.

Toename overlopende passiva: de incasso in 2017 van BSO-gelden voor januari 2018.

Kasstroomoverzicht KOALAH totaal, 2017

Een kasstroomoverzicht maakt duidelijk waar het geld vandaan komt en waaraan het is besteed. Inzicht in de liquiditeit is belangrijk om te kunnen beoordelen of er aan verplichtingen kan worden voldaan.

Kasstroomoverzicht Koalah 2017		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	€ 15.595	
Afschrijvingen	€ 2.635	
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
Vorderingen	€ 213	
Kortlopende schulden	€ 16.933	
Saldo financiële baten en lasten	-€ 425	
Kasstroom operationele activiteiten	€ 34.951	(a)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	-€ 19.746	(b)
Mutatie liquide middelen	€ 15.205	(a-b)
Beginstand liquide middelen	175.026	
Eindstand liquide middelen	190.231	
Muatatie liquide middelen	15.205	